

Sygn. akt VIII GC 23/13

WYROK

WIMIENIURZECZYPOSPOLITEJPOLSKIEJ

Dnia 22 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Woźniak

Protokolant: sekr. sądowy Monika Dobosz

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2013 r. na rozprawie

sprawy z powództwa PHU (...), D., (...) spółki jawnej w G.

przeciwko B. F.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego B. F. na rzecz powoda PHU (...), D., (...) spółki jawnej w G. kwotę 204814,92 zł (dwieście cztery tysiące osiemset czternaście złotych i dziewięćdziesiąt dwa grosze), z tym, że zasądzoną kwotę rozkłada na 12 miesięcznych równych rat w wysokości po 17067,91 zł (siedemnaście tysięcy sześćdziesiąt siedem złotych i dziewięćdziesiąt jeden groszy) każda rata, płatnych do 10-go każdego miesiąca poczynając od czerwca 2013 roku, z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat,

II. oddała powództwo w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12881 zł (dwanaście tysięcy osiemset osiemdziesiąt jeden złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 23/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 29 października 2012 r. powódka PHU (...), D., (...) spółka jawna w G. wniosła o zasądzenie od pozwanego B. F. kwoty 185 272,03 zł wraz z odsetkami ustawowymi od następujących kwot: 2 349,29 zł od dnia 15.12.2011 r., 1 976,36 zł od dnia 27.12.2011 r., 2 801,31 zł od dnia 27.12.2011 r., 8 507,20 zł od dnia 30.12.2011 r., 1 175,14 zł od dnia 7.01.2012 r., 18 696,79 zł od dnia 7.01.2012 r., 9 348,39 zł od dnia 13.01.2012 r., 1 383,75 zł od dnia 15.01.2012 r., 7 695,25 zł od dnia 15.01.2012 roku, 1 789,50 zł od dnia 31.01.2012 r., 2 793,58 zł od dnia 11.02.2012 r., 202,68 zł od dnia 15.02.2012 roku, 68,88 zł od dnia 24.02.2012 r., 476,75 zł od dnia 14.03.2012 r., 2 460 zł od dnia 28.03.2012 r., 19 943,32 zł od dnia 13.04.2012 r., 40 809,04 zł od dnia 13.04.2012 r., 4 280,19 zł od dnia 15.04.2012 r., 2 409,31 zł od dnia 10.05.2012 r., 5 886,32 zł od dnia 10.05.2012 r., 4 620,45 zł od dnia 15.05.2012 roku, 6 932,62 zł od dnia 30.05.2012 roku, 15 310,87 zł od dnia 2.06.2012 r., 1 755,87 zł od dnia 21.06.2012 r., 368,02 zł od dnia 15.06.2012 r., 1 911,05 zł od dnia 28.06.2012 r., 1 295,19 zł od dnia 10.08.2012 r., 12 940,98 zł od dnia 25.07.2012 r., 5 083,93 zł od dnia 15.08.2012 r. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powódka wskazała, że sprzedała pozwanemu materiały budowlane na kwotę dochodzoną pozwem, co zostało udokumentowane fakturami VAT. Pozwany nie kwestionował towaru ani co do jakości ani co do ilości. Mimo odbioru pozwany nie uregulował należności z tytułu sprzedaży materiałów budowlanych.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym przez referendarza sądowego w Sądzie Okręgowym w Szczecinie w dniu 6 grudnia 2012 r. orzeczono, że pozwany ma zapłacić powódce kwotę 185 272,29 zł wraz z odsetkami ustawowymi zgodnie z żądaniem pozwu oraz kosztami procesu w kwocie 5 933 zł.

W piśmie z dnia 17 grudnia 2012 r. pozwany złożył sprzeciw od powyższego nakazu wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że dochodzoną w niniejszym postępowaniu sumę naliczono w odniesieniu do dostarczonych towarów, co do których istniały zastrzeżenia odnośnie jakości i ilości, a były one przekazywane pracownikom powódki bezpośrednio po odbiorze każdej partii towaru. Nadto pozwany podniósł, że w dniu 15 maja 2012 r. powódka sprzedała pozwanemu materiał budowlany, którego właściwości nie odpowiadały specyfikacji, a wada ta została uznana przez producenta. Wobec tego zdaniem pozwanego żądanie pozwu nie uwzględnia uzasadnionych zastrzeżeń pozwanego dotyczących ilości i jakości dostarczonego towaru, które były powódce zgłaszane.

Na rozprawie w dniu 15 maja 2013 r. pozwany złożył wniosek o rozłożenie na raty kwoty dochodzonej pozwem, w części, która nie dotyczy wadliwego towaru.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka PHU (...), D., (...) spółka jawna w G. w okresie od 30 listopada 2011 r. do 31 lipca 2012 r. sprzedała pozwanemu B. F. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej materiały budowlane na łączną kwotę 185 272,03 zł. Na okoliczność sprzedaży powódka wystawiła pozwanemu następujące faktury VAT: (...) na kwotę 2 349,29 zł, (...) na kwotę 1 976,36 złotych, (...) na kwotę 2 902,80 zł, (...) na kwotę 8 507,20 zł, (...) na kwotę 1 175,14 zł, (...) na kwotę 18 696,79 zł, (...) na kwotę 9 348,39 zł, (...) na kwotę 1 383,75 zł, (...) na kwotę 7 695,25 zł, (...) na kwotę 1 789,50 zł, (...) na kwotę 2 793,58 zł, (...) na kwotę 202,68 zł, (...) na kwotę 68,88 zł, (...) na kwotę 476,75 zł, (...) na kwotę 2 460,00 zł, (...) na kwotę 19 943,32 zł, (...) na kwotę 40 809,04 złotych, (...) na kwotę 4 280,19 zł, (...) na kwotę 2 409,31 zł, (...) na kwotę 5 886,32 zł, (...) na kwotę 4 620,45 zł, (...) na kwotę 15 310,87 zł, (...) na kwotę 1 755,87 zł, (...) na kwotę 386,02 zł, (...) na kwotę 1 911,05 zł (...) na kwotę 1 295,19 zł, (...) na kwotę 12 940,98 zł, (...) na kwotę 5 083,93 zł.

Materiały budowlane objęte wskazanymi wyżej fakturami zostały pozwanemu dostarczone, pozwany je odebrał i nie kwestionował ich jakości oraz ilości.

Dowody: - faktury VAT oraz dokumenty przewozowe (k. 16 – 179).

Pozwany zakwestionował jednak jakość dostarczonego materiału w postaci kleju do tynku i tynku silikonowego objętego fakturą VAT (...) z dnia 15 maja 2012 r. na kwotę 6 932,62 zł. Pozwany zgłosił reklamację w zakresie powyższego towaru, a jego producent (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. uznał jego wadliwość. Pozwany ustalił z producentem, że nastąpi zwrot 300 kg (...), na który producent dokona stosownej korekty, a pozwany otrzyma nieodpłatnie 900 kg tynku M. Z. 2 mm, 1050 kg szpachli (...), 70 litrów farby silikonowej M. S. C. lub (...).

Dowody: - notatka służbowa (k. 199),

- faktura VAT (...) (k. 200),

- dyspozycja do wydania towaru (k. 145),

- zeznania świadka W. K. (karta 235-236) - zeznania świadka M. K. (karta 235-236)

W piśmie z dnia 11 września 2012 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 185 272,03 zł. Wezwanie to okazało się bezskuteczne.

Dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 180 – 181).

Pozwany wykonywał swoje prace jako podwykonawca, zaś wykonawca nie zapłacił mu należnego wynagrodzenia w kwocie 350 000 zł. Z uwagi na problemy w wypłatą wynagrodzeń dla swoich pracowników pozwany zaciągnął w tym celu kredyt bankowy, z którego obecnie do zapłaty pozostaje kwota 85 000 zł. Wierzytelności pozwanego z rachunku bankowego zostały zajęte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do kwoty 15 000 zł. Nadto pozwany posiada zadłużenie na karcie kredytowej w kwocie 13 000 zł. Pozwany rozpoczął po sezonie zimowym prace budowlane i otrzymał pierwszą wypłatę w wysokości 3000 zł, z czego 1800 zł zapłacił na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Kontrahenci pozwanego zalegają z płatności i wytoczył on sprawę przed tutejszym sądem. Sprawa o zapłatę kwoty 351394 złotych z powództwa pozwanego toczy się pod sygnaturą akt (...). Pozwany oświadczył, że jego żona jest po zawale. W związku z powyższym pozwany znajduje się w ciężkiej sytuacji.

Dowód: przesłuchanie pozwanego B. F. (k. 237)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W świetle przedstawionych ustaleń powództwo w przeważającej części zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka dochodziła w niniejszej sprawie zapłaty za sprzedane i wydane pozwanemu materiały budowlane, udokumentowane fakturami VAT oraz dowodami dostawy dołączonymi do pozwu.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi zatem przepis art. 535 kc, zgodnie z którym przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

W pierwszym rzędzie zwrócić należy uwagę na to, że stan faktyczny w rozważanej sprawie Sąd ustalił na podstawie twierdzeń pozwu oraz załączonych do niego dokumentów. Nadto Sąd czynił ustalenia w oparciu o dowód z dokumentów przedłożony wraz ze sprzeciwem od nakazu zapłaty w postaci notatki służbowej z dnia 14 maja 2012 r. oraz dowodu z przesłuchania świadków W. K. i M. K. zawnioskowanych przez stronę pozwaną.

Zgromadzone w toku postępowania dowody z dokumentów ocenić należy jako rzetelnie i wiarygodnie przedstawiające stanowisko stron oraz okoliczności sprawy. Należy zwrócić uwagę na fakt, że strony nie kwestionowały żadnego z tych dowodów pod względem ich prawdziwości. W tej sytuacji również Sąd uznał, że powyższe dowody z dokumentów stanowią podstawę do czynienia w oparciu o nie ustaleń faktycznych o zasadniczym znaczeniu dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd nie znalazł podstaw by odmówić wiarygodności zeznaniom świadków ponieważ korespondowały z pozostałym ujawnionym w sprawie materiałem dowodowym w postaci dokumentów, w zakresie istotnym dla niniejszej sprawy, a odnoszącym się do wadliwości materiału budowlanego objętego fakturą VAT nr (...). Nadto, w trakcie zeznań świadkowie jawili się jako osoby bezstronne nie zainteresowane rozstrzygnięciem na korzyść którejkolwiek ze stron. Za wiarygodne Sąd uznał również wyjaśnienia strony pozwanej, bowiem są spójne i logiczne przy tym pokrywają się z zeznaniami świadków i znajdują odzwierciedlenie w ujawnionym materiale dowodowym.

Sąd pominął dowód w postaci oświadczenia pozwanego z dnia 17 grudnia 2012 r. złożony wraz z pismem procesowym powódki z dnia 11 lutego 2013 r. albowiem okazał się on zbędny z uwagi na to, że pozwany na rozprawie przyznał okoliczności, na które dowód ten miał zostać przeprowadzony.

Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie procesowym reguła ta została rozwinięta w art. 232 kpc. W związku z powyższym strona twierdząca chcąc udowodnić swoje roszczenie, winna jest podawać twierdzenia istotne dla rozstrzygnięcia sprawy oraz wskazywać dowody na poparcie swoich twierdzeń. Powódka w niniejszej sprawie wywodzi skutki prawne z faktu zawarcia umów, które zostały przez nią wykonane, zaś pozwany mimo tego nie uścił umówionej ceny. Nie ulega wątpliwości, że na gruncie rozważanej sprawy powódka wykazała fakty uzasadniające roszczenie. Zasadność swego roszczenia powódka wykazała przede wszystkim złożonymi wraz z pozwem dowodami w postaci dokumentów WZ

czy też dyspozycji do wydania towaru, z których wynika, że materiały objęte tymi dokumentami zostały pozwanemu dostarczone. Natomiast faktury VAT, których zapłaty powódka dochodzi w swojej treści odzwierciedlają treść przywołanych wyżej dokumentów WZ oraz dyspozycji wydania towaru.

Przede wszystkim jednak w sprawie nie był kwestionowany ani fakt zawarcia przez strony procesu umów sprzedaży towarów objętych załączonymi do pozwu fakturami VAT, ani też fakt odebrania tych towarów przez pozwanego. Co więcej na rozprawie w dniu 15 maja 2013 r. pozwany oświadczył, że załączone do pozwu faktury dokumentują sprzedaż materiałów, które nie były wadliwe, a brak zapłaty należności z tych faktur spowodowany był tym, że pozwany nie otrzymał należności od swojego kontrahenta. Natomiast w sprzeciwie od nakazu zapłaty zakwestionował jakość sprzedanych materiałów objętych fakturą VAT nr (...). W świetle tych twierdzeń przyjąć należało, że pozwany uznał roszczenie powódki co do zasady kwestionując dochodzone pozwem roszczenie częściowo, tj. co do kwoty 6 932,62 zł. Zgodnie z art. 556 § 1 kc sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę zmniejszającą jej wartość lub użyteczność ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia rzeczy, jeżeli rzecz nie ma właściwości, o których istnieniu zapewnił kupującego, albo jeżeli rzecz została kupującemu wydana w stanie niepełnym (rękojmia za wady fizyczne). Przesłanką zatem odpowiedzialności sprzedającego jest wystąpienie w rzeczy wady fizycznej zmniejszającej jej użyteczność ze względu na cel wynikający z przeznaczenia tej rzeczy. Nie ulega wątpliwości w niniejszej sprawie, że wydany i odebrany przez kupującego (pozwanego) materiał wykazywał cechy kwalifikujące go w danym stosunku prawnym jako rzecz wadliwą. Powyższą okoliczność potwierdza jednoznacznie przedstawiciel spółki (...) - dostawcy materiału, w notatce służbowej sporządzonej w dniu 14 maja 2012 r. Z treści tej notatki wynika, że pozwany złożył reklamację dotyczącą dostarczonego materiału objętego następnie fakturą VAT nr (...), tj. M. Z. 2 mm, a dostawca zgodził się na zwrot wadliwego materiału i dokonanie stosownej korekty. Przesłuchani na rozprawie w dniu 15 maja 2013 r. świadkowie W. K. i M. K. potwierdzili okoliczności związane z wadami dostarczonego materiału.

W ocenie Sądu powódka wykazała zatem zarówno fakt zawarcia umowy, jak też jej treść oraz wykonanie. Całokształt dowodów zgromadzonych w sprawie, w świetle braku kwestionowania przez pozwanego, nakazuje przyjąć za prawdziwe twierdzenia pozwu w zakresie należności za faktury wystawione z tytułu materiałów niewadliwych. Sąd uznał natomiast za niezasadne żądanie z tytułu faktury VAT (...) z uwagi na wady dostarczonego materiału i zgłoszone w tym względzie przez pozwanego zastrzeżenie. W konsekwencji oddaleniu podlegało żądanie w kwocie 6 932,62 zł oraz uboczne w postaci odsetek ustawowych należnych od kwoty roszczenia głównego wyliczonych na dzień 22 maja 2013 r. (883,96 zł), o czym orzeczono w punkcie II sentencji.

Na rozprawie w dniu 15 maja 2013 r. pozwany złożył wniosek o rozłożenie na raty kwoty dochodzonej pozwem w części, która nie dotyczy wadliwego towaru. Według art. 320 kpc rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty jest możliwe tylko „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”. Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w opracowaniu K. Weitza) (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. T. Ereciński, s. 24 i n.; zob. też E. Gapska, Czynności..., s. 134; A. Góra-Błaszczkowska, Orzeczenia..., s. 40; M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego..., s. 422). Z przesłuchania pozwanego na okoliczność jego sytuacji materialnej i rodzinnej wynika bowiem, że posiada on znaczne zadłużenie z tytułu kredytu bankowego zaciągniętego na wypłaty na swoich pracowników, co jest spowodowane z kolei brakiem zapłaty na rzecz pozwanego wynagrodzenia przez jego kontrahenta za wykonane prace. Natomiast brak zapłaty należności z objętych pozwem spowodowany jest właśnie brakiem otrzymania należności od podmiotu na rzecz, którego pozwany wykonywał prace w wysokości 351394 złotych. Jednocześnie pozwany posiada debet na karcie kredytowej zaś wierzytelności z rachunku bankowego zajęte zostały w kwocie 15 000 zł przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Poza tym żona pozwanego jest po zawale, co niewątpliwie wymaga zwiększonego zaangażowania finansowego.

Uznać zatem należało, że sytuacja pozwanego jest szczególna – uzasadniona względami majątkowymi i zdrowotnymi, w których się obecnie znajduje. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że rozłożenie należności jest usprawiedliwione treścią art. 320 kpc.

Rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty na podstawie art. 320 kpc ma ten skutek - wskazany w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70 (OSNCP 1971, nr 4, poz. 61) - że sąd nie może odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wydania wyroku zasądzającego świadczenie; rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty ma jednak ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat". Zapatrywanie to powtórzono w uchwale SN z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 126/06, OSNC 2007, nr 10, poz. 147.

Mając powyższe na względzie zasądzono od pozwanego na rzecz powódki kwotę 204 814,92 zł, o czym orzeczono w punkcie I sentencji. Na kwotę tą składa się kwota roszczenia głównego 178 339,41 zł (185 272,03 zł – 6 932,62 zł) oraz odsetki ustawowe za okres od dnia wymagalności każdej z faktur objętych pozwem (z wyjątkiem VAT nr (...)) do dnia wydania wyroku w kwocie 26 475,51 zł (27 359,47 zł – 883,96 zł). Sąd uznał, że rozłożenie zasądzonej kwoty 204814,92 złotych na dwanaście miesięcznych równych rat w wysokości po 17067,91 złotych z jednej strony umożliwia pozwanemu spełnienie świadczenia z drugiej zaś strony zabezpiecza prawo powoda otrzymania należności w przeciągu jednego roku czasu od wydania wyroku.

Kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu oraz faktem, że powódka uległa jedynie w niewielkiej części żądania, Sąd Okręgowy orzekając w oparciu o treść art. 100 kpc zasądził w punkcie III wyroku od pozwanego na rzecz powódki kwotę 12 881 złotych tytułem kosztów procesu.

Na koszty procesu złożyły się opłata sądowa od pozwu w kwocie 9 264 zł obliczona w oparciu o przepis art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zmianami) w wysokości 5% wartości przedmiotu sporu, koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3 600 zł określone w oparciu o § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.